

METODOLOGIA DE LES CIENCIES SOCIALS

CURS 1991-92

PROFESSORS:

JUDITH ASTELARRA

MONTSERRAT TRESSERA

MIQUEL ZALDIVAR

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA:

L'objectiu prioritari de l'assignatura és el de plantejar quina és la problemàtica que gira a l'entorn de produir coneixement en el camp de les ciències socials. També, i com a segon objectiu, es proposa presentar quins són els procediments i tècniques més adients per aconseguir-ho.

PART I. CIENCIA I CIENCIES SOCIALS

Tema 1.- Ciència i coneixement

- 1.1 Definició i conceptes
- 1.2 Què és una investigació social?
- 1.3 Els mètodes d'investigació
- 1.4 Característiques del mètode científic
- 1.5 Teoria i contrastació empírica
- 1.6 El problema de l'objectivitat

Tema 2.- Condicionaments i límits al coneixement

- 2.1 La base social del coneixement
- 2.2 Relació subjecte-objecte del coneixement
- 2.3 Investigació i poder
- 2.4 Coneixement, relació subjecte-objecte i CC.SS

Tema 3.- El caràcter històric de les CC.SS.

- 3.1 Nomisme metodològic o pluralitat metodològica
- 3.2 L'explicació: filosofia i propostes metodològiques
- 3.3 La comprensió: filosofia i propostes metodològiques
- 3.4 Complexitat social i coneixement

PART II. INVESTIGAR EN CIÈNCIES SOCIALS

Tema 4.- Les investigacions sociològiques

- 4.1 Diferents tipus d'investigacions
- 4.2 Investigació bàsica i aplicada
- 4.3 Dimensió descriptiva-explicació
- 4.4 Dimensió qualitat-quantitat

Tema 5.- Les etapes d'una investigació

- 5.1 La investigació com un procés
- 5.2 El projecte d'investigació
- 5.3 La construcció de l'objecte d'estudi
- 5.4 El disseny d'una investigació
- 5.5 La recollida de dades
- 5.6 Anàlisi i interpretació

Tema 6.- La preparació de la investigació

- 6.1 La pregunta inicial
- 6.2 L'exploració: lectures i entrevistes exploratòries
- 6.3 L'elaboració d'una problemàtica: enfoc, tipus d'explicació i tema a investigar

Tema 7.- Construcció conceptual i hipòtesis

- 7.1 Teoria, conceptes i model d'anàlisi
- 7.2 Conceptes: definició teòrica i definició operacional
- 7.3 Hipòtesis. Funció. Tipus d'hipòtesis
- 7.4 Variables. Classificació i operacionalització

Tema 8.- La mesura en les ciències socials

- 8.1 El concepte de mesura
- 8.2 Diferents nivells de mesura: nominal, ordinal i cardinal
- 8.3 Tècniques de mesura i Ciències Socials

PART III. LES TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ

Tema 9.- L'estadística en el procés d'investigació

- 9.1 Conceptes generals d'estadística
- 9.2 L'estadística descriptiva
- 9.3 Distribució de freqüències. Característiques
- 9.4 Aplicacions de l'estadística en CC.SS.

Tema 10.- La mostra

- 10.1 Mostra teòrica i mostra representativa
- 10.2 Població i mostra representativa
- 10.3 Tipus de mostra i formes d'obtenció
- 10.4 L'error mostral. Càlcul
- 10.5 La grandària de les mostres

Tema 11.- L'observació

- 11.1 Teoria, hipòtesis i dades a recollir
- 11.2 Unitat d'observació i fonts de dades
- 11.3 Els instruments de recollida de dades
- 11.4 Les tres operacions de l'observació

Tema 12.- L'observació directa

- 12.1 Noció i modalitats
- 12.2 Preparació de l'observació directa estructurada
- 12.3 Validesa i fiabilitat
- 12.4 Camp d'aplicació

Tema 13.- L'observació documental

- 13.1 Tipus de documents
- 13.2 Problemes de fiabilitat de les fonts documentals
- 13.3 L'anàlisi de contingut
- 13.4 Tasques i fases que comporta l'anàlisi de contingut

Tema 14.- L'entrevista

- 14.1 Noció i conceptes
- 14.2 Tipologia de les diferents entrevistes
- 14.3 Preparació de l'entrevista
- 14.4 Principis i execució de l'entrevista
- 14.5 Avantatges i límits de l'entrevista

Tema 15.- El qüestionari escrit

- 15.1 El qüestionari per correu. Característiques
- 15.2 Aspectes formals a tenir en compte
- 15.3 Avantatges i límits del qüestionari com tècnica

Tema 16.- L'elaboració del qüestionari

- 16.1 La forma de les preguntes
- 16.2 El tipus de preguntes
- 16.3 L'elecció de les preguntes
- 16.4 Estil, formulació i redacció
- 16.5 Estructura, nombre i ordre de les preguntes
- 16.6 Prevenció de deformacions

Tema 17.- L'anàlisi de les dades

- 17.1 Codificació i tabulació dels qüestionaris
- 17.2 Les preguntes obertes, tancades i categoritzades
- 17.3 La construcció d'una matriu

Tema 18.- La interpretació de les dades

- 18.1 Lectura de taules
- 18.2 L'anàlisi estadística
- 18.3 Interpretació de les variables estadístiques

Tema 19.- La redacció de l'informe

- 19.1 L'informe de la investigació
- 19.2 Què ha d'incloure l'informe
- 19.3 La presentació

BIBLIOGRAFIA GENERAL:

- VISAUTA B. Técnicas de Investigación Social. PPU. Barcelona 1989
- ALVIRA et al. Los dos métodos en las ciencias sociales. CIS Madrid 1980
- GARCIA FERRANDO M. et al. El análisis de la realidad social. Alianza Universidad. Madrid 1986
- KAUFMANN F. Metodología de las CC.SS. F.C.E. México. 1986
- PADUA J. Técnicas de Investigación Social aplicadas a las CC.SS. F.C.E. México. 1987
- SARINO C. A. El proceso de investigación. Ed. Humanitas. Buenos Aires, 1986
- ANGUERAS M. T. Metodología de la observación de las CC.SS. Ed. Cátedra. Madrid 1985
- PARDINAS F. Metodología y técnicas de Investigación en CC.SS. Ed. S. XXI. México 1988
- BUNGE M. La ciencia, su método y su filosofía. Ed. S. XX. Buenos Aires. 1985
- SIERRA BRAVO R. Técnicas de Investigación Social. Ed. Paraninfo. Madrid 1985
- CICOUREL A.V. El método y la medida en Sociología. Ed. Nacional. Madrid 1982
- PEREZ DE LABORDA A. La ciencia contemporánea y sus implicaciones filosóficas. Ed. Cincel. Madrid 1985
- CASAS AZNAR F. Técnicas de Investigación Social. Los indicadores sociales y psicosociales. PPU Barcelona 1989
- FESTINGER, L.; KATZ, D. Los métodos de investigación en las Ciencias Sociales. Paidós México 1989
- BLALOCK S. Introducción a la Investigación Social. Amorrortu Buenos Aires 1989
- TAYLOR S. BOGDAN K. Introducción a los métodos cualitativos de investigación. Paidós México 1990
- ANDER EGG E. Técnicas de Investigación Social. Ed. El Ateneo. México 1987
- SCHWARTZ H.; JACOBS J. Sociología Cualitativa. Ed. Trillas México 1984
- QUIVY R.; VAN CAMPENHOUDT L. Manuel de Recherche en Sciences Sociales. Ed. Dunod. Paris 1988